

Preek over Openbaring 5

Het bijbelboek Openbaring is één van de moeilijkste boeken in de bijbel. Een boek ook waar heel verschillend mee omgegaan wordt. Voor veel christenen blijft het een beetje een gesloten boek: veel te moeilijk. Wat betekenen de zegels, de bazuinen, die beesten uit de aarde en de zee, wat moeten we letterlijk nemen en wat is beeldspraak?

Anderen zijn er juist heel graag mee bezig en ontwikkelen aan de hand van het boek een eindtijdmodel. Gezien de verschillende modellen en schema's die we tegenkomen in de christelijke wereld nog niet zo'n makkelijke opgave. Vaak wordt vergeten dat het model niet hetzelfde als de bijbel. Een model is een interpretatie van de bijbel, zeg maar, de bril waardoor je de bijbel leest. En die bril is dan bepalend voor je uitleg. En wie door een andere bril kijkt, trekt andere conclusies uit de tekst.

Nu hebben we vandaag een zangdienst. Ik wil deze meditatie dan ook niet in de eerste plaats kijken naar de eindtijd als thema, maar naar het loflied dat gezongen wordt in de hemel ter ere van de Here Jezus. Want als ik onze tekst goed begrijp, dan wordt er in de hemel uit volle borst gezongen. En daar is alle reden voor.

In het bijbelboek Openbaring bestaan hoofdstuk 2 en 3 uit brieven aan zeven gemeenten. Vanaf hoofdstuk 4:1 verplaatsen de gebeurtenissen zich naar de hemel. Johannes ziet een deur in de hemel geopend en hij krijgt de opdracht om op te klimmen. Johannes raakt in vervoering en in zijn visioen krijgt hij wonderlijke dingen te zien. En omdat Johannes wel beschrijft, maar niet uitlegt, zullen we bescheiden moeten zijn in de uitleg van de betekenis.

Wat krijgt Johannes te zien? Het eerste wat beschreven wordt is een troon, waarop iemand zit. Ongetwijfeld is dit God de Vader. De Here Jezus Christus wordt pas in het 5^e hoofdstuk genoemd. Opmerkelijk dat Johannes terughoudend is in zijn beschrijving van God. Met behulp van verwijzingen naar diverse edelstenen probeert hij de glorie en verhevenheid van God weer te geven. *Hij was van aanzien de diamant en de sardius gelijk en een regenboog was rondom de troon, van aanzien de smaragd gelijk.*

Rond de troon van God zijn 24 tronen met daarop 24 oudsten. Wie deze oudsten zijn is onduidelijk. Vaak worden zij gezien als vertegenwoordigers van de verheerlijkte gelovigen, zeg maar de oudsten van de 'hemelse gemeente'. Ook zijn er vier levende

wezens of dieren te zien rondom de troon van God. Vroeger werden deze vier dieren wel gezien als symbolen voor de vier evangelisten Matteus, Markus, Lukas en Johannes. Tegenwoordig worden zij meer gezien als vertegenwoordigers van de belangrijkste schepsels, de roofdieren, de tamme dieren, de mens en de vogels. Wat de betekenis van de oudsten en de dieren ook zal zijn, duidelijk is dat zij God dag en nacht loven en aanbidden:

Gij onze Here en God, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht, want Gij het alles geschapen, en om uw wil was het en werd het geschapen. (4:11).

Maar dan zoomt de camera in en Johannes ziet in de rechterhand van God een boekrol. Luid roept een sterke engel: *wie is waardig om deze boekrol te openen?* En dan valt er een diepe stilte.....het lijkt dat niemand in staat is de boekrol te openen. In de hemel niet, op de aarde niet en onder de aarde niet.

Johannes barst in tranen uit.

Wat is hier aan de hand? Wat is dit voor een boekrol? Waarom is het zo erg dat niemand die kan openen? Het zou natuurlijk prachtig zijn als ik nu kon uitleggen wat voor boekrol dit precies is. Maar omdat verschillende bijbeluitleggers hierover verschillende ideeën hebben, is er weer niet veel met zekerheid over te zeggen.

Ik vermoed dat het bij de boekrol in de hand van God gaat om de vraag of er iemand bij machte is de wereldgeschiedenis te ontvouwen, of om verlossing te brengen voor Gods verdrukte kinderen, of om de vraag of Gods kinderen hun in erfenis in ontvangst mogen gaan nemen.

Daartoe blijkt niemand gerechtigd. Geen wonder dat Johannes in tranen uitbarst. Hij verlangt ernaar dat alles nieuw gaat worden. Komt er dan nooit een einde aan de verdrukking van Gods kinderen? Blijft alles zoals het is? Zal er ooit verlossing komen?

Maar dan tikt een van de 24 oudsten Johannes op de schouder en hij zegt hem: *'Niet huilen, want de leeuw uit de stam Juda heeft de overwinning behaald en hij mag de boekrol openen.'* Door zijn overwinning is de leeuw uit de stam Juda waardig de boekrol open te maken. Die leeuw van Juda, dat is niemand minder dan onze Here Jezus.

Al in Genesis 49, 2000 jaar voor Christus, wordt Juda als een leeuw voorgesteld. Uit de stam van Juda zal een heerser voortkomen. Johannes krijgt Hem hier te zien. En

Hij wordt niet alleen Leeuw van Juda genoemd, maar ook de wortel Davids. Een wortel is dat deel van een plant dat overblijft in de grond, als de plant afsterft, en dat weer kan gaan uitlopen. Hier wordt onze Here Jezus aangeduid als de koning uit de stam van Juda en afkomstig uit het geslacht van David. Het koningsgeslacht waaruit al heel lang geen koning is voortgekomen. Maar nu is die wortel van David weer uitgelopen.

Dit zijn precies de kwalificaties waaraan de Messias volgens de joden moest voldoen. En hoe wordt die leeuw van Juda omschreven? Johannes ziet in het midden van de troon, te midden van de oudsten de vier dieren een Lam staan, dat eruit zag als geslacht. Een leeuw die eruit ziet als een Lam, een geslacht Lam.

Augustinus zei ooit hierover: *Jezus onderging de dood als een lam en verslond de dood als een leeuw. Zijn onschuld en zijn macht zijn voor eeuwig.*

Normaal gesproken zou je zeggen dat een geslacht Lam ligt, maar dit Lam staat! Hij leeft!

Onze Here Jezus draagt in de hemel nog altijd de kenmerken van zijn lijden en sterven aan het kruis. De verheerlijkte opgestane Here Jezus draagt in de hemel nog altijd Zijn littekens. Ik geloof met heel mijn hart dat straks bij de wederkomst van onze Here Jezus, als wij zullen opstaan en een nieuw lichaam krijgen, alles wat herinnert aan dit gebroken bestaan weg zal zijn. Geen brillen, geen kunstgebitten, geen littekens, geen geamputeerde ledematen, verwijderde of aangetaste organen. We zullen heel zijn, een perfect ongeschonden lichaam. Alles wat herinnert aan vergankelijkheid en gebrokenheid zal verslonden zijn door het nieuwe leven. Maar bij Jezus is dat anders. Zijn littekens zijn er nog. Het zijn Z'n sieraden. Zijn littekens maken Hem onze aanbidding waard! En dat is ook precies wat er gebeurt. Op het moment dat het Lam met die littekens van Zijn lijden de boekrol aannam uit de rechterhand van God werpen de 4 dieren en de 24 oudsten zich neer. Ze werpen zich neer voor het Lam. Precies hetzelfde als ze deden in Openbaring 4 voor God de Vader, doen ze nu voor het Lam.

Johannes, die dit voor ons beschrijft, was een echte monotheïst. Dat wil zeggen, hij gelooft dat er maar één God is, en alleen die ene God mag onze lof en eer krijgen. Maar Johannes ziet het met eigen ogen gebeuren: God de Vader op de troon en het Lam krijgen gelijke eer in de hemel. Ja, het gaat om verschillende 'personen': de Vader is niet dezelfde als Jezus Christus. Maar op de een of andere manier zijn ze toch zo met elkaar verbonden dat je als echte monotheïst toch zowel Vader als Zoon

gelijk lof en eer kunt brengen. Maar dan moeten ze ook wel allebei even goddelijk zijn. Als het Lam niet waarachtig God is, zou de eer die hij hier krijgt, afgoderij zijn.

Johannes beschrijft dan hoe de dieren en de oudsten een citer, andere vertalingen hebben een harp of lier, ter hand nemen en gouden schalen vol reukwerk in hun handen nemen. Muziekinstrumenten om God de lof te zingen, net zoals wij dat doen, net zoals dat in de tabernakel en later in de tempel van Israel gebeurde. In de hemel zijn schalen met reukwerk. Zoals Zacharias in de tempel het reukoffer moest brengen, een reukoffer dat symbool stond voor de gebeden van de mensen in de voorhof van de tempel die baden om de komst van de Messias en de verlossing van Israel, zo zijn hier in de hemel ook gouden schalen met reukwerk. De liturgie in de tempel was een afspiegeling van de liturgie in de hemel. Die schalen met reukwerk zijn de gebeden van de heiligen. Van ons dus! In Psalm 141 roept David tot God in zijn nood:

O HERE, ik roep U aan, haast U tot mij; neem mijn stem ter ore, als ik tot U roep. Laat mijn gebed als reukoffer voor uw aangezicht staan, het opheffen van mijn handen als avondoffer.

Indrukwekkend! Onze gebeden die wij tot God opzenden, onze gebeden hier in de kerk, onze gebeden thuis, onze persoonlijke noodkreten, onze schietgebedjes *Here help mij!* ze komen allemaal terecht bij God in de hemel – in de troonzaal van het heelal. Niets ontgaat God, ook onze grote en kleine zorgen niet. Alle gebeden die gelovigen op aarde omhoog sturen, worden in de hemel samengepakt, en gemengd met de gebeden van de gemeente in de hemel.

En dan zetten de oudsten en de dieren een lied in:

Gij zijt waardig de boekrol te nemen en haar zegels te openen; want Gij zijt geslacht en Gij hebt hen voor God gekocht met uw bloed, uit elke stam en taal en volk en natie; en Gij hebt hen voor onze God gemaakt tot een koninkrijk en tot priesters, en zij zullen als koningen heersen op de aarde.

Jezus wordt hier in de hemel geprezen omdat Hij ons mensen heeft bevrijd uit onze verloren positie. Hij gaf Zijn bloed. De Koning werd slaaf, om zondeslaven tot priesters en koningen te maken. Door zijn dood en opstanding heeft Hij ons teruggebracht bij God. Hij heeft herstel in de relatie gebracht.

We zijn priesters geworden, om samen met die 24 oudsten en die 4 dieren God groot te maken, Hem te loven en te prijzen. Nu de Here Jezus onze Hogepriester is, zijn er

geen andere priesters meer nodig die bemiddelen bij God. We zijn zelf priesters geworden. We zijn priesters om voorbidders te zijn, de noden van de wereld om ons heen en de noden van mensen om ons heen in gebed bij God te brengen. En natuurlijk ook om onze eigen zorgen en noden bij Hem te brengen. Ons gebed is een priesterlijke taak.

Maar we zijn ook koningen en koninginnen. Om eenmaal met hem hemel en aarde te besturen.

Is dat niet opvallend eigenaardig? De mensen die het op aarde vaak moeilijk hebben, die soms zelfs verdrukt worden als volgelingen van de Here Jezus, krijgen te horen dat Jezus hen tot koningen heeft gemaakt. Hier op aarde vertrappt, maar in werkelijkheid tot koning gekroond door de Allerhoogste Heer van hemel en aarde. Hierin zijn we trouwens echte volgeling van Jezus zelf. Ook Hij werd hier vertrappt als lam, maar straks zal Hij regeren als de leeuw van Juda.

Maar dat vertrapte Lam is in de hemel echt geen mak schaap. Hij wordt voorgesteld met zeven hoorns en zeven ogen. De zeven hoorns duiden op de totale macht van Jezus, de zeven ogen op dat Hij alles ziet. Almacht en alwetendheid dus. Maar dat zijn kenmerken van God zelf. Ik wees er al op hoe eigenaardig het is dat Johannes zag dat alle bewoners van de hemel zich neerbogen voor het Lam, precies zoals ze dat deden voor Degene die zit op de troon. Om het in theologische termen te zeggen: God de Vader en God de Zoon krijgen hier dezelfde eer.

Net zoals in Openbaring 4 een loflied losbarst op God de Schepper, barst nu in Openbaring 5 het loflied over Gods Zoon, de Verlosser! In Openbaring 4 zongen de oudsten en de dieren *gij onze Here en God zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, de eer en de macht, want Gij hebt alles geschapen....*

In Openbaring 5 wordt het Lam geprezen, en de lofprijzing is niets minder, maar er wordt zelfs een schepje bovenop gedaan. Naast de 24 oudsten en de vier wezens zijn er nu ook plotseling oneindig veel engelen bij, en die prijzen het Lam:

Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen de macht en de rijkdom en de wijsheid en de sterkte en de eer en heerlijk en de lof.

Het lijkt wel of de hemel explodeert in lof aan Jezus Christus. Want Hij is door zijn menswording en dood aan het kruis de redder van de wereld geworden; hij heeft ons met God verzoend; hij heeft ons tot dienaren van zijn Vader gemaakt. Hij heeft de voortgang van onze geschiedenis in zijn handen, Hij zal alle dingen nieuw maken. En nog is de lofprijzing niet voltooid. In vs. 13 lijkt het allemaal wel tot een climax te

komen. *En alle schepsel in de hemel en op de aarde en onder de aarde en op zee en alles wat daarin is, hoorde ik zeggen: Hem, die op de troon gezeten is, en het Lam zij de lof en de eer en de heerlijkheid en de kracht tot in alle eeuwigheden.*

Mensen, engelen, dieren op het land, de vogels in de lucht, de vissen in de zee, de bomen in het veld, de bergen, alles juicht en iedereen die ooit door God geschapen is, hemel en aarde barst uit in een lofgezing.

En de vier dieren zeiden: Amen. En de oudsten wierpen zich neder en aanbaden.

Daar gaat het op uitdraaien. De hele schepping zal God groot maken. Daarmee vergeleken is ons leven hier nog maar de voorzang, de prelude. Ons leven nu, is bedoeld om tot eer van God te handelen, te spreken, te denken en muziek te maken en te zingen. Onze liederen die we nu zingen, zingen we tot Zijn eer. Daar gaat het om: de eer van God. Niet of het onze muziekstijl is, of onze soort begeleiding. God wordt geëerd. En die God houdt van Psalmen, Lofzangen en Geestelijke liederen. Oude en nieuwe liederen.

Maar vergis je niet. Het is nog maar het voorspel. Want straks, als we oog in oog zullen staan met onze grote Verlosser Jezus, dan barst het heelal uit zijn voegen.

Dan zullen we een nieuw lied aanheffen. Een lied dat we nu nog geen van allen kennen vermoed ik. Maar dan zullen we het kennen, allemaal, en we zullen het allemaal prachtig vinden. Alles wat er aan muzikale gaven en talenten is zal ingezet worden, alles zal jubelen, juichen, muziek en zang zullen samen één groot welluidend geheel vormen tot eer van onze God op de troon en het Lam.

Allebei, de Vader en de Zoon, Zij zijn verschillend, maar toch zo wonderlijk één dat ze als één God aanbeden worden. Snap ik dat? Niet helemaal. Geloof ik het? Ja helemaal.

Zo komt onze grote God naar ons toe. Zo mogen wij Hem groot maken. Nu al. En straks...., daar zijn geen woorden voor, breekt alles uit in gejuich. Dat zal zo indrukwekkend zijn dat zelfs de bewoners van de hemel zich zullen neerwerpen en de Vader en de Zoon zullen aanbidden. De vier dieren zeggen: Amen. En meer is er bij zo'n indrukwekkend schouwspel ook niet te zeggen.

AMEN

Februari 2014
G.P. Hartkamp
Wapenveld